

Міністерство освіти і науки України
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний
соціально-економічний коледж

ІННОВАЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОСВІТИ, ЕКОНОМІКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ ТА ПРАГМАТИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ СОЦІУМУ

*Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції*

19-20 квітня 2019 р.
м. Кам'янець-Подільський

ІННОВАЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОСВІТИ, ЕКОНОМІКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ ТА ПРАГМАТИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ СОЦІУМУ

ПОДІЛЬСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ОГИШКА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНИТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
UNIWERSYTET EKONOMICZNY WE WROCLAWIU
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI (BYDGOSZCZ) KATOLICKI
UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA WSCHODNIOEUROPEJSKA W PRZEMYŚLU
JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUĎĚJOVICÍCH
TECHNICKÁ UNIVERZITA V KOSICÍCH (KOSICE)
BATUMI SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY

ПОДІЛЬСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

Кафедра корекційної педагогіки та інклюзивної освіти
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
UNIWERSYTET EKONOMICZNY WE WROCLAWIU
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI (BYDGOSZCZ)
KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA WSCHODNIOEUROPEJSKA W PRZEMYSŁU
JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
TECHNICKÁ UNIVERZITA V KOŠICIACH (KOŠICE)
BATUMI SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY

*Інновації партнерської взаємодії освіти,
економіки та соціального захисту
в умовах інклюзії та прагматичної
реабілітації соціуму*

**Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції**

**19-20 квітня 2019 року
м. Кам'янець-Подільський**

Головний редактор:

ТРИПАК Мар'ян Миколайович, заслужений працівник освіти України, кандидат економічних наук, доцент, директор Подільського спеціального навчально-реабілітаційного соціально-економічного коледжу.

Заступник головного редактора:

ГУМЕНЮК Ірина Леонтіївна, кандидат економічних наук, заступник директора з інноваційної, наукової та міжнародної діяльності Подільського спеціального навчально-реабілітаційного соціально-економічного коледжу.

Редакційна колегія:

Anetta Zielińska, Dr hab. Prof.; **Bożena Ryszawska**, Dr hab. Prof.; **Іващук І.О.**, доктор економічних наук, професор; **Кириленко О.П.**, доктор економічних наук, професор; **Язлюк Б.О.**, доктор економічних наук, професор; **Скрипник А.Ю.**, доктор історичних наук, доцент; **Комарницький О.Б.**, доктор історичних наук, доцент; **Федорчук В.М.**, кандидат психологічних наук, доцент; **Слободян В.Д.**, кандидат економічних наук, доцент; **Кушнір Л.А.**, кандидат економічних наук, доцент; **Коркушко О.Н.**, кандидат економічних наук, доцент; **Годнюк І.В.**, кандидат економічних наук, доцент; **Гуменюк І.Л.**, кандидат економічних наук; **Сушарник Я.А.**, кандидат економічних наук; **Киселюк М.П.**, кандидат технічних наук; **Білецька Т.В.**, кандидат соціологічних наук, доцент; **Присакар В.В.**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Топорівська Я.В.**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Шевчук О.В.**, кандидат педагогічних наук; **Палилюлько О.М.**, кандидат історичних наук; **Марчак Т.А.** – кандидат філологічних наук; **Боровисюк Т.В.**, заступник директора з навчально-виховної роботи Подільського спеціального навчально-реабілітаційного соціально-економічного коледжу; **Волощук М.Б.**, редактор.

Рекомендовано до друку Вченою радою Подільського спеціального навчально-реабілітаційного соціально-економічного коледжу (протокол № 25 від 24 квітня 2019 р.)

Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму: матеріали III міжнародної науково-практичної конференції. – м. Кам'янець-Подільський, Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж. – 2019. – 468 с.

ISBN 978-966-654-456-1

Збірник містить матеріали III міжнародної науково-практичної конференції «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму», яка відбулася 19-20 квітня 2019 р. (Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж, м. Кам'янець-Подільський), з актуальних питань сучасної економічної науки, освіти та соціальної реабілітації в умовах інклюзії.

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори наукових праць.

© Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж, 2019

Мало створити матеріальні можливості для інклюзивної освіти. Архітектурна доступність – далеко не єдиний показник, необхідний для інклюзії. Потрібно, щоб людей з особливими потребами почали розуміти, навчилися ставитися до них з повагою

Лілія Гриневич

Міністр освіти і науки України

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Розбудова системи інклюзивного навчання вже багато років перебуває у фокусі держави та суспільства. Міністерством освіти і науки України питання включення дітей з особливими освітніми потребами включено в концепцію освітньої діяльності Нової української школи, здійснюється підтримка шкіл на рівні держави: всебічна допомога вчителям та фахівцям інклюзивного супроводу, надання відповідних фінансових субвенцій, забезпечення освітнього процесу необхідним для інклюзивного навчання обладнанням, створення належних умов, що спрямовані на забезпечення ефективного навчального процесу для таких дітей.

Особливої уваги на сьогодні також заслуговує питання створення умов для інклюзивного навчання та професійного реабілітування студентів з обмеженнями життєдіяльності в закладах вищої освіти. Вкрай гостро сьогодні відчувається потреба щодо створення та оптимізації навчально-реабілітаційного простору у стінах закладів професійно-технічної та вищої освіти. Саме тому створення та розвиток у коледжах, університетах відповідних навчально-реабілітаційних підрозділів (центрів) сьогодні є особливо актуальним. Ефективна діяльність цих підрозділів забезпечить у закладі освіти навчально-реабілітаційний супровід студентів з інвалідністю, забезпечить їх доступ до здобуття вищої освіти.

При створенні маршруту навчально-реабілітаційного супроводу особі з інвалідністю визначальним є особистісний фактор. Під час навчання у вишах студент має отримати весь комплекс системних послуг, які необхідні як для його навчання, так і для соціальної реабілітації. Якісна освіта та високий рівень реабілітаційних послуг в комплексі здатні забезпечити гармонійний всебічний розвиток особистості студента.

На жаль, сьогодні спостерігається зростання кількості дітей з вадами здоров'я, ця сумна статистика змушує шукати нові шляхи інтеграції людей з обмеженнями життєдіяльності в соціум.

Від глибини розуміння проблеми інвалідності залежить вектор еволюції взаємовідносин особи з інвалідністю і суспільства, розвиток відповідної соціально-правової та економічної інфраструктури галузі, державної допомоги людям з інвалідністю, напрями підготовки відповідних кадрів тощо.

Все вищезазначене дозволяє дійти висновку, що тематика й напрямки Міжнародної науково-практичної конференції є надзвичайно актуальними у сучасному освітньому просторі. Дослідження питань інклюзивного навчання, зокрема в системі професійної освіти, потребують активних обговорень у суспільства та академічному середовищі, прийняття відповідних рішень.

Бажаю вам плідної праці, натхнення, успіху в наукових пошуках!

З повагою,

Шевцов Андрій Гаррійович

доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, директор департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування МОН України

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Кам'янець-Подільський – це місто, де мріють ангели, «квітка на камені», місто над Смотричем, культурний центр Поділля, столиця Української Народної Республіки, столиця повітроплавання. А цього року – ще й Молодіжна столиця України. У тому, що воно – одне з найкращих і найзагадковіших міст в Україні, впевнений не лише я. Про це свідчать численні національні та міжнародні туристичні довідники, укладені рейтинги світових туристичних порталів і, власне, відгуки самих мандрівників.

А ще Кам'янець відомий у першу чергу щирими відкритими вільними людьми, які люблять своє місто і понад усе мріють, щоб воно для всіх і кожного було й залишалося затишним куточком мрії.

Науковці, спортсмени, педагоги, митці, підприємці, представники найрізноманітніших професій, учнівська та студентська молодь – ось ті, хто сьогодні не просто бажає змін, але й сам працює над ними. Щодня кам'янчани мають можливість переконуватися в цьому. Адже наша молодь – найпрогресивніша і найсвідоміша, успіхи і досягнення якої дивують не лише українців, але й весь світ.

Переконаний, що Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж – один із тих закладів, де не просто кують професійні кадри і виховують освічену молодь. Саме тут навчається покоління гідних людей, за якими майбутнє.

Тож удачі, розвитку й реалізації найсмівливіших планів!

Міський голова Кам'янця-Подільського

Михайло Сіماشкевич

Зміст

Секція 1. Парадигма реабілітації в системі економіки країни
Paradygmat rehabilitacji w systemie ekonomii kraju
Paradigm of Rehabilitation in the System of the Economy of the Country

Anetta Zielińska DANE STATYSTYCZNE OPISUJĄCE NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ W POLSCE	23
Ольшевський Владзімеж КЛІЄНТООРІЄНТОВАНА СТРАТЕГІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ ВИЩОЮ ШКОЛОЮ	25
Гончаренко О. Г. ЕВОЛЮЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ	28
Журавель В. І. ТРАДИЦІЙНИЙ ТА СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ: ОСОБЛИВОСТІ, ЗАВДАННЯ, ЗАКОНОМІРНОСТІ, ТЕНДЕНЦІЇ	30
Лучик В. Є. ПРО СЦЕНАРНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	33
Македон В. В. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ І ЗМІНИ СВІТОВОГО ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВОГО РИНКУ	36
Матвейчук Л. О. ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПУБЛІЧНИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ РЕАБІЛІТАЦІЇ СОЦІУМУ	38
Нікішина О. В. ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРИНЦИП ВІДТВОРЮВАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТОВАРНИХ РИНКІВ	40
Полінкевич О. М. ВИКОРИСТАННЯ ФАНДРЕЙЗИНГУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	42
Росоха В. В. УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ТА ВИКОРИСТАННЯМ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ	44
Сас Н. М. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА	46

Семанюк В. З. ОБЛКОВА ПРОФЕСІЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	48
Синчак В. П. РОЛЬ СТАРОСТИ ОТГ У БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ	51
Тулай О. І. ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТ І ГРОМАД	54
Юшин С. О. СОЦІАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ В НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	58
Гнатишин Л. Б., Прокопишин О. С. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	61
Вівчар О. І., Редьква О. З. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТУ	63
Івашук І. О., Євчук Л. М. ДЕМОГРАФІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	66
Лучик С. Д., Лучик М. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ	68
Кириленко О. П., Табака С. А. НЕОБХІДНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ	71
Qingran Guo, Svitlana Lukash, Chen Yang THE APPLICATION OF MARGINAL ANALYSIS IN ECONOMICS	73
Тріпак М. М. ЕКОНОМІЧНА ПАРАДИГМА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНИХ ВУЗІВ	80
Бачинська О. М. ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	85

Бурда А. І. ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТАЛОГО ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ	88
Гевко В. Л. ВИКОРИСТАННЯ АПАРАТУ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВ МЕРЕЖЕВИХ СТРУКТУР: ПОЗИТИВНІ ЕКСТЕРНАЛІЇ	90
Годнюк І. В. НЕОБХІДНІСТЬ ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ У ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	93
Коркушко О. Н. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	95
Лисак В. Ю. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЇ «МІГРАЦІЯ»	97
Письменний В. В. РОЛЬ ДОТАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОХІДНОЇ СПРОМОЖНОСТІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ	100
Печенюк А. П. ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИХ ЦЕНТРІВ ОСВІТИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	102
Тимків А. О. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ	104
Ткачук Н. М. СИНЕРГЕТИЧНА ПАРАДИГМА ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ	107
Яковлева Н. Г. СВІТ БЕЗ БАР'ЄРІВ: ТУРИЗМ, ДОСТУПНИЙ ДЛЯ ВСІХ - ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ, ЕКОНОМІЧНА ВИГОДА І СОЦІАЛЬНА ЗНАЧИМІСТЬ	109
Бажан Л. І., Кайдан Л. І., Соболевська Л. І. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ	112
Вольська А. О., Дуганець Н. В. ДО ПИТАННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ	115

Дема Д. І., Шубенко І. А. ДЕМОГРАФІЧНІ РИЗИКИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	117
Коваль С. Л., Сидор І. П. ПЕРСПЕКТИВИ ЗРОСТАННЯ ДОХОДІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ДОМОГОСПОДАРСТВ ВІД ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	119
Малецька О. І., Ціцька Н.Є. ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ НА РОБОТУ ПРАЦІВНИКА З ІНВАЛІДНІСТЮ	122
Shuliuk B. S., Petrushka O. V. STATE FINANCIAL CONTROL IN THE GOVERNMENT ACTIVITIES OF THE STATE	124
Мазур П. Є., Колотило Н. П., Гетьман Н. Б. АПРОБАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	127
Карпишин Н. І., Стасишин А. М. ВЛАСНІ ДОХОДИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЯК ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	129
Кушнір Л. А., Лавський А. Й. ЕКОНОМІЧНА ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВА СКЛАДОВА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	131
Киселюк М. П., Воробйова О. В., Галкін М. В. СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТЕХНОЛОГІЇ, ЕКОНОМІКА, СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА	135
Лободіна З. М., Бадло Ю. А. БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СТАЛОГО ЗРОСТАННЯ ДЕРЖАВИ	137
Савчук Д. А., Мельник Ю. Р. АНАЛІЗ СУСПІЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНДИКАТОРІВ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ	139
Савчук С. В., Шаварин І. І. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БАЗИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	142
Сушарник Я. А., Тодорова Г. М. МЕЙНСТРІМНІ МЕТОДИ ПОШУКУ ПРАЦІВНИКІВ, ЯК ВАЖЛИВИЙ ВЕКТОР СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ З НОЗОЛОГІЯМИ	144

Комарніцька О. М. РЕКРУТИНГ ЯК ПІДҐРУНТЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕРСОНАЛУ ТА ЗАПОРУКА ЙОГО ПОДАЛЬШОГО НАРОЩУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	147
Місько А. М. ПАРАДИГМА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	149
Радюк Л. П. ЗАСТОСУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ ДО РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ З ЕКОНОМІКИ	152
Самарічева Т. А. ЗМІНА СТАВКИ ПДВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	154
Свирида О. В. ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОБЛІКОВО- АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА	156
Сумятіна Л. М. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ З ЧИСЛА ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	159
Шевчук Н. С. ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	161
Щегельська Н. В. ІНТЕГРАЦІЯ: ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	163
Яшина А. В. ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ЕКОНОМІКИ – НОВЕ МІРИЛО ЕКОНОМІЧНОГО РОСТУ	166
Сушарник Л. К., Смольницька Я. Д. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	168
Гарбарець І. А., Любий Р. М. ОСОБЛИВОСТІ ПРОПОЗИЦІЇ РИНКУ ПРАЦІ МОЛОДІ ІЗ ІНВАЛІДНІСТЮ	171

Герасимова Т. І., Квітінська М. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	174
Загалеви́ч В. Л., Решетюк О. С. СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ЗАСАД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В ІСТОРИЧНОМУ КОНТЕКСТІ	177
Комарніцька О. М., Іваськова М. Ю. СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ТА ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В УМОВАХ РОЗШИРЕННЯ ПРАВ ТА ПОВНОВАЖЕНЬ ЛЮДЕЙ З ФІЗИЧНИМИ ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	180
Мельяченко О. О., Надвірняк М. М. ДОСВІД РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ У СВІТІ (НА ПРИКЛАДІ ФРАНЦІЇ ТА НІМЕЧЧИНИ) ТА ПРАКТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	182
Пазіна О. В. ЗАЙНЯТІСТЬ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ	184
Секція 2. Освіта і гуманітарні науки в умовах інклюзії Edukacja i nauki humanistyczne w warunkach integracji Education and Humanities in conditions of inclusion	
Шевцов А. Г., Стасюк І. В. НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ СТУДЕНТІВ З ОБМЕЖЕННЯМИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	187
Бахмат Н. В. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ	191
Криловець М. Г. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	196
Кузьменко В. У. ЕТАПИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОДИН ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ТА УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ	199

Кульбіда С. В. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ СУЧАСНОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ	201
Лупаренко С. Є. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ ІЗ ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ХАРКІВСЬКИМ ТОВАРИСТВОМ ПОШИРЕННЯ В НАРОДІ ГРАМОТНОСТІ (ПОЧАТОК ХХ ст.)	204
Луценко І. О. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДОШКІЛЬНИКІВ З РОДИН ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ЯК КАТЕГОРІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	206
Миронова С. П. ОРГАНІЗАЦІЯ СЛУЖБИ ПІДТРИМКИ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	208
Сорока О. В. РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	210
Скрипник А. Ю. ВИХОВНІ ЗАХОДИ ДО 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ 1917- 1921 РР.	212
Супрун Д. Н. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ КОМПЕТЕНТНОГО ФАХІВЦЯ- ПСИХОЛОГА В ГАЛУЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ТРАНС- І МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ПІДХОДІВ	214
Дубко В. О., Сергієнко О. М. ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВІДМІННІСТЮ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ШКОЛІ ТА ВИШАХ	216
Lozynska I., Yang H., Zhang W., Fu Y. AN ANALYSIS OF 2017 CHINA'S EDUCATION STATISTICS	219
Хім'як В. А., Топорівська Я. В. ЗАВДАННЯ СУЧАСНОЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	221
Тріпак М. М., Боровисюк Т. В. ПРАГМАТИКА ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	224

Гераймович В. Л. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ	227
Герасименко Л. Б. ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА: СВОЄРІДНІСТЬ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ	229
Monika Grabowska WOLONTARIAT NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	232
Дмітрієва О. І. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	235
Докучина Т. О. УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	237
Дуткевич Т. В. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА ІНКЛЮЗИВНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	239
Козлова В. А. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	241
Корнієнко В. М. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ІНКЛЮЗИВНІЙ МОДЕЛІ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНО – ЕКОНОМІЧНОГО КОЛЕДЖУ	243
Кравець Л. М. НЕОБХІДНІСТЬ ТОЛЕРАНТНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	246
Ляска О. П. ОГЛЯД ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОЇ ІНКЛЮЗІЇ У ВИЩАХ	248
Никоненко Н. В. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ШЛЯХОМ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОРТФОЛІО ВЧИТЕЛЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ	251

Овод Ю. В. ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ ЗА КОРДОНОМ	253
Омельченко І. М. ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ СПІВПРАЦІ У ВЗАЄМОДІЇ З ОДНОЛІТКАМИ У ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	255
Піменова О. О. СПРИЯТЛИВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК УМОВА ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	257
Присакар В. В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ПОЛІЕТНІЧНОГО РЕГІОНУ	259
Рібцун Ю. В. ФОРМУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ КОНТРОЛЮ У ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ	261
Савицька О. В. ПСИХОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	263
Сахневич І. Д. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНІЙ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНІЙ) ОСВІТІ	266
Сечейко О. В. ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	268
Сидорук С. А. ДО ПРОБЛЕМИ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	270
Собченко Т. М. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	272
Сухіна І. В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ РОДИНИ, В ЯКІЙ ВИХОВУЄТЬСЯ ДИТИНА З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	275

Федорчук В. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	277
Чопік О. В. СТАВЛЕННЯ ВЧИТЕЛІВ ДО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	279
Шевченко В. М. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЗАКЛАДАМ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	282
Шевчук О. В. РОЛЬ ЕВРИСТИЧНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	284
Коруняк О. П., Палилюлько О. М. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ВИЩОЇ ОСВІТИ	286
Сербалюк Ю. В., Співак В. І. ГАРАНТІЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У МІЖНАРОДНИХ ТА ВІТЧИЗНЯНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТАХ	289
Білик О. А., Фаїн А. В. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ОПОРНИХ КОНСПЕКТІВ НА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТТЯХ В ІНКЛЮЗИВНИХ ГРУПАХ	291
Галкіна О. А., Конишева А. І. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	294
Гуменюк І. Л., Пушкар І. М. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНИ	297
Мазур П. Є., Семенюк Б. Д. СТВОРЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УКРАЇНИ	299
Марчак Т. А., Шморгал О. І. СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗВО ІЗ ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ В ІНТЕГРОВАНИХ ГРУПАХ	301

Поліщук С. В., Яцемірська І. А. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	304
Бачинська О. М., Сарсалюк М. М. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДОСТУПНОСТІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	307
Григоренко Г. В., Щигельська В. М. ФІЗИЧНІ ВПРАВИ ТА РУХЛИВІ ІГРИ У СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ РУХОВИХ НАВИЧОК ДІТЕЙ З ВАДАМИ ЗОРУ	310
Мкртічян О. А., Бірюкова В. В. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ВАДАМИ ЗОРУ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	312
Мкртічян О. А., Корнієць К. С. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ	314
Александрова В. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНОЗЕМНОГО ПОЕТИЧНОГО ТЕКСТУ ЯК УМОВА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ	316
Бобкова О. І. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	319
Василенко О. Г. ТЕХНОЛОГІЇ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	321
Волощук М. Б. ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ ВИБІР: ПАРАДИГМИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ	323
Гажа Л. В. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	326
Гапоненко Н. П. ВИКОРИСТАННЯ КРОСВОРДІВ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРОЛОГІЯ» В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	328

Динич А. Ю. ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТІВ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	332
Загалевич В. Л. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «МЕДІАЦІЇ» ПРИ ВИРШЕННІ НАВЧАЛЬНИХ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ	334
Кінзерява І. В. ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНИХ ОСВІТНІХ ТЕНДЕНЦІЙ В США	336
Колісник М. І. ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	339
Мисік Л. П. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ЯКІСНУ ІНКЛЮЗИВНУ ОСВІТУ (ЗА ПІДСУМКАМИ АНКЕТУВАННЯ СТУДЕНТІВ – МЕДИКІВ)	341
Михайлова І. А. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	343
Монастирська О. В. ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	345
Осипова Ю. В. ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН «ОХОРОНА ПРАЦІ» ТА «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	348
Пиріжок О. Г. СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ ЗАДАЧ, ЯК ОДНА ІЗ ОСНОВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ, ЩО ВПЛИВАЄ НА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ	350
Сидорук Л. М. ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ CLASSTIME У ПРОЦЕСІ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	353

Складанівський О. Л. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНОГО ПІДХОДУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА "ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ" МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	356
Червоноградська Н. В. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	358
Черненко Т. В. МЕТОД СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ» У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	361
Чернявська О. В. ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФАХІВЦЯМИ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА АДАПТАЦІЯ	364
Чупрінчук О. В. СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ДІЛОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	366
Якубовська А. М. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ	369
Марунчак О. В., Боршуляк Н. С. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ІНКЛЮЗИВНОГО ПРОЦЕСУ В ПОДІЛЬСЬКОМУ КОЛЕДЖІ	371
Тарашевська О. В., Цісар І. В. ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ В КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ	373
Yu Zhijiang ANALYSIS ON THE CURRENT SITUATION AND DEVELOPMENT TREND OF CHINESE SPORTS GOODS CONSUMPTION	376
Протасова А. С. ПСИХОЛОГО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СУПРОВІД ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	379
Сорочан М. П. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	381

Аль-Мраят О. Б. ПРИЧИНИ ТРУДНОЩІВ ФОРМУВАННЯ ГРАФО-МОТОРНИХ НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З РОЗЛАДАМИ АУТИЧНОГО СПЕКТРА	383
Джосак В. П. ОСНОВНІ СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	384
Секція 3. Соціальна реабілітація сучасні умови та перспективи розвитку	
Rehabilitacja społeczna: współczesne warunki i perspektywy rozwoju Social Rehabilitation: modern conditions and development prospects	
Біла І. М. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ	386
Кобильченко В. В. ПРОБЛЕМА ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ	388
Криловець М. Г. ЗДОРОВ'ЯЗБЕЖУВАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ	391
Савчин М. В. ТИПИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗНАННЯ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ СОЦІОНІМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ	393
Співак Л. М. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖІВ	395
Ванюга Л. С., Кирея М. В. МИСТЕЦЬКІ ФЕСТИВАЛІ ЯК ФОРМА РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА АДАПТАЦІЇ В СУСПІЛЬСТВО ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	398
Коломієць О. Г., Штангрет Л. І. СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЖЕРТВ ШКІЛЬНОГО БУЛІНГУ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	400
Алексєєв О. О. ФІЛОСОФСЬКІ ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	402

Дейнеко А. Х. ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ СУЧАСНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ	404
Левицький В. Е. ДО ПИТАННЯ ПРО ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПРОЯВАМИ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ	407
Москалюк О. І. СПІЛКУВАННЯ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТРЕБ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	409
Прудник В. В. МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОЇ АНІМАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	411
Завадська І. М., Палилюлько О. М. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	414
Стецюк В. Б., Палилюлько О. М. ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ НА ПОДІЛЛІ	416
Вольська А. О., Гуменюк І. М. РОЛЬ ДЕМОКРАТИЧНОГО СТИЛЮ СПІЛКУВАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ НАВЧАННІ	419
Дудченко В. С., Дужева О. Г. ФЕНОМЕН ДУХОВНОСТІ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ АНТРОПОЛОГІЧНОЇ КАТАСТРОФИ ТА ПРАКТИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ СОЦІУМУ	421
Зданюк В. В., Коломієць Я. В. ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ У ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ В ІНКЛЮЗИВНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	423
Зубаль М. В., Степанков С. П. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ, ЩО МАЮТЬ ОБМЕЖЕНІ ФІЗИЧНІ МОЖЛИВОСТІ	425
Мазур П. Є., Борак О.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	428

- Федорчук В. М., Федорчук В. В., Сторожук Н. Р.**
ЕМОЦІЙНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ 431
- Бугерко Я. М., Антошків А. В.**
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ РЕФЛЕКСИВНОСТІ
СТУДЕНТІВ ВЗО 433
- Панчук Н. П., Мацерук М. В.**
ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ 436
- Герасимова Т. І.**
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я
СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ В СПЕЦІАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ 438
- Годованюк А. В.**
РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНО-ЧУТТЄВОЇ СФЕРИ МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ
ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ МУЗИКОТЕРАПІЄЮ 441
- Кокарева О. В.**
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА СТАН ПРАВОВОГО
РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ 443
- Комарніцька Л. М.**
ДО ПИТАННЯ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ
МОЖЛИВОСТЯМИ 445
- Мазур Л. І.**
ВИЗНАННЯ УНІКАЛЬНОСТІ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ КОЖНОЇ
ДИТИНИ – ОСНОВНИЙ ПРИНЦИП У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ
ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ 448
- Мельяченко О. О.**
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ 450
- Пешанюк Н. О.**
ГНУЧКІСТЬ МИСЛЕННЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ОСОБИСТОСТІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ 452
- Степанова Л. Б.**
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДОЇ ЛЮДИНИ В
УМОВАХ КІБЕРСОЦІАЛІЗАЦІЇ 454

Юзюк Л. А. ПІДГОТОВКА ПІДЛІТКІВ ТА ЮНАЦТВА З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ДО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ	457
Дужева О. Г., Пешанюк Н. О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ	459
Курєнкова А. В. СВОЄРІДНІСТЬ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	461
Шевченко Ю. В. ВПЛИВ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я НА НАВЧАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ	463
Закаль О. О. НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ, ЩОДО ТРУДОВОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	466

Секція 1. Парадигма реабілітації в системі економіки країни

Paradygmat rehabilitacji w systemie ekonomii kraju

Paradigm of Rehabilitation in the System of the Economy of the Country

Anetta Zielińska

*Profesor nadzwyczajny, dr hab.
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wydział Zarządzania, Informatyki i Finansów*

DANE STATYSTYCZNE OPISUJĄCE NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ W POLSCE

W Polsce systematyczne gromadzenie danych o osobach niepełnosprawnych jest zadaniem przede wszystkim statystyki publicznej. Polityka publiczna posiada bogate zasoby danych o osobach niepełnosprawnych. Zbierane dane mierzą nie tylko stan i strukturę populacji osób niepełnosprawnych, lecz także równość szans i równouprawnienie osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia.

Polityka publiczna na podstawie ustawy o statystyce publicznej jest upoważniona do gromadzenia danych zarówno o posiadaniu orzeczenia o niepełnosprawności, jak i o jej stopniu. Rozróżnienie tych dwóch kwestii jest jednym z podstawowych problemów w pomiarze niepełnosprawności.

Dane o niepełnosprawności biologicznej mogą być uogólniane na całą Polskę, przy czym w dużej mierze nie dotyczą poziomu lokalnego (powiatów, gmin). W przypadku niepełnosprawności prawnej orzeczenia o niepełnosprawności wydawane są przez organy krajowe (np. ZUS, KRUS), jak i wojewódzkie oraz powiatowe. Pomimo, że jednostki samorządu terytorialnego dysponują odpowiednimi informacjami (na podstawie wydanych orzeczeń), to informacje te są wykorzystywane przez te jednostki na własne potrzeby. Do chwili obecnej nie ma jednego systemu gromadzenia danych na temat orzeczeń (ze wszystkich organów) o niepełnosprawności [3].

Najważniejsze badania statystyki publicznej, w których regularnie zbierane są informacje o populacji osób z niepełnosprawnością, to:

1. **Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań (NSP)**. Badania przeprowadzane zwykle co 10 lat, odbyły się w 1978, 1988, 2002 i 2011, w którym udzielenie odpowiedzi na temat niepełnosprawności było dobrowolne. Informacje zebrane dotyczą rodzaju niepełnosprawności, stopnie ograniczenia zdolności do

Лободіна З. М.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Тернопільського
національного економічного університету,
м. Тернопіль, Україна*

Бадло Ю. А.

*студентка факультету фінансів Тернопільського
національного економічного університету,
м. Тернопіль, Україна*

БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СТАЛОГО ЗРОСТАННЯ ДЕРЖАВИ

Необхідність прискорення темпів економічного зростання та вирішення проблем соціальної нерівності вимагає врахування ключових викликів, спричинених загрозами національній безпеці, перегляду типу соціально-економічного розвитку і напрямів державної політики України. У даному контексті заслуговує на увагу концепція інклюзивного сталого зростання, базові положення якої передбачають побудову економіки максимальної зайнятості, створення рівних можливостей для реалізації людського потенціалу та акцентують увагу на унікальності і цінності кожного члена суспільства.

У зв'язку із ухваленням на Саміті ООН, членом якої є Україна, сімнадцяти глобальних Цілей сталого розвитку на період до 2030 року потребує перегляду Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» (прийнята Указом Президента України № 5/2015 від 12 січня 2015 р.). Для переходу України до моделі сталого розвитку необхідно уточнити національні стратегічні цілі і узгодити з ними основні напрями бюджетної політики.

На наш погляд, імперативами інклюзивного сталого розвитку є відновлення економічного зростання; активізація підприємницької діяльності; детінізація економіки; розвиток галузей економіки, на які припадає найбільша частка валової доданої вартості у її загальному обсязі; високий рівень економічної активності, доходів і добробуту населення; низький рівень бідності, нерівності; інвестування у розвиток освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, охорону навколишнього середовища; висока якість і доступність суспільних послуг та ін.

Враховуючи необхідність досягнення стратегічних цілей інклюзивного зростання, доцільно конкретизувати основні напрями бюджетної політики, які повинні бути враховані у процесі вибору методів, форм, інструментів і важелів бюджетного механізму для її реалізації.

До основних напрямів бюджетної політики, які відповідали б пріоритетам інклюзивного сталого зростання та дали б змогу вирішити найскладніші

проблеми сучасного етапу соціально-економічного розвитку України, на наш погляд, можна віднести: модернізація технологій управління бюджетними ресурсами шляхом запровадження інклюзивно орієнтованого бюджетування та середньострокового бюджетного планування; удосконалення податкової системи на основі принципів рівності платників податків, платоспроможності та соціальної справедливості; покращення інвестиційного клімату та збільшення бюджетного інвестування високотехнологічних галузей економіки; фінансова підтримка підприємницької діяльності; зміцнення фінансової бази та підвищення фінансової самостійності органів місцевого самоврядування шляхом удосконалення бюджетного регулювання; підвищення рівня реальних доходів населення та забезпечення у повному обсязі бюджетними ресурсами визначених Конституцією України соціальних зобов'язань держави; забезпечення ефективного використання бюджетних ресурсів, базоване на рівних можливостях доступу населення до отримання суспільних послуг та підвищенні бюджетної дисципліни усіма суб'єктами бюджетних відносин; забезпечення боргової стійкості шляхом послаблення боргового навантаження, оптимізації боргових інструментів; підвищення рівня бюджетної прозорості та участі громадськості у бюджетному процесі.

У світовій і вітчизняній практиці для оцінювання рівня розвитку економіки і життя населення найчастіше використовуються такі показники як ВВП на одну особу та індекс розвитку людського потенціалу. Однак для комплексного відображення рівня соціально-економічного розвитку держави у 2017 р. на Всесвітньому економічному форумі (м. Давос) було запропоновано розраховувати індекс інклюзивного розвитку (ІІІ) – інтегральний показник, який визначається з урахуванням 12 різних індикаторів. Результати розрахунку ІІІ показують, що серед 106 (2017 р.) і 103 (2018 р.) країн світу Україна посіла у 2017 р. 76 місце зі значенням індексу 3,67, а у 2018 р. – 78 місце зі значенням індексу 3,42, а серед 79 (2017 р.) і 74 (2018 р.) країн, що розвиваються – відповідно – 47 і 49 місця. За останні п'ять років інклюзивний розвиток України знизився на 6,8% [1]. Позитивною тенденцією вважаємо збільшення у 2018 р. порівняно з 2017 р. обсягу ВВП на одну особу, питомої ваги заощаджень у ВНД.

Значне занепокоєння викликають зміни таких показників: збільшення коефіцієнтів розшарування суспільства за розподілом багатства і демографічного навантаження, питомої ваги державного боргу у ВВП, парникової інтенсивності ВВП (викиди вуглекислого газу), рівня бідності, зменшення продуктивності праці, зайнятості, медіанного доходу.

Отже, значення ІІІ підтверджує недостатній рівень інклюзії Української економіки та актуалізує доцільність впровадження заходів, спрямованих на його підвищення. Значення індикаторів, які використані для визначення індексу інклюзивного розвитку, дають змогу органам державної влади і місцевого самоврядування оцінити стан інклюзивного розвитку України та визначити ключові шляхи вирішення проблем сучасного трансформаційного періоду розвитку нашої держави у процесі реалізації державної політики.

Література:

1. World Economic Forum. The Inclusive Development Index 2017–2018.
URL : <https://www.weforum.org/reports/>.

Савчук Д. А.

*кандидат економічних наук,
завідувач Кам'янець-Подільського відділення
Ірпінського державного коледжу економіки та права,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

Мельник Ю. Р.

*студентка Кам'янець-Подільського відділення
Ірпінського державного коледжу економіки та права,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

АНАЛІЗ СУСПІЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНДИКАТОРІВ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ

Соціальна інклюзія відображає активний і спрямований на розвиток людини підхід до соціального добробуту, який (підхід) передбачає більше, ніж ліквідацію бар'єрів чи ризиків. Соціальна інклюзія – це забезпечення того, щоб усі діти й дорослі могли брати участь у житті громади як рівноправні члени, яких поважають і які роблять свій внесок у розвиток громади та суспільства. Ключовими ідеями соціальної інклюзії є:

- розуміння і визнання, що люди різняться між собою за своїм соціальним, економічним і культурним походженням, особливостями індивідуального розвитку і це – нормальне явище.

- Лідери в громаді несуть відповідальність за створення єдності й гармонії в соціальному середовищі.

- Соціальним групам необхідно надавати допомогу, щоб вони користувалися в громаді рівними правами. Потрібно розуміти, що існують різні ставлення до людей із різних соціальних груп.

- Існують можливості створення навчального середовища для учнів із різним рівнем індивідуального розвитку.

- Розуміння питання динаміки взаємовідносин між меншістю й більшістю, в тому числі й ризиків, пов'язаних із процесом інтеграції [1].